

Motion till riksdagen 2005/06:Sk505

av **Tobias Billström (m)**

Beskattningen av öl

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det nuvarande klassificeringssystemet för ölsorter är att betrakta som ett handelshinder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att klassificeringen och beskattningen av öl bör ändras.

Motivering

De varor som är skattepliktiga enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt delas in i fem kategorier varav öl är en. För var och en av kategorierna gäller särskilda skattesatser, och tekniken för hur skatten beräknas skiljer sig också något mellan de olika kategorierna.

Av 2 § framgår att skatt skall betalas för öl som hänförs till KN-nr 2203¹ om alkoholhalten överstiger 0,5 volymprocent. Skatt skall även betalas för produkter innehållande en blandning av öl och ickealkoholhaltig dryck hänförlig till KN-nr 2206 om alkoholhalten i blandningen överstiger 0,5 volymprocent. Skatt tas ut per liter med 1,47 kronor för varje volymprocent alkohol. För öl med en alkoholhalt om högst 2,8 volymprocent tas skatt ut med 0 kronor.²

¹ Det skattepliktiga området anges med utgångspunkt i de tulltaxenummer som är fastställda i den kombinerade nomenklaturen (KN) enligt förordningen EEG 2658/87 (prop.1994/95:56 s. 110).

² 2 § bygger på artikel 2 i direktivet 92/83/EEG av vilket framgår att med öl avses varje vara enligt KN-nummer 2203 eller varje vara som innehåller en blandning av öl och alkoholfria drycker enligt KN-nummer 2206, i båda fallen med en faktisk alkoholhalt räknat på volym som överstiger 0,5 procent.

Fel! Okänt namn på

Enligt kommentaren till HS-nomenklaturen (KN-numret) som har införts i Tullverkets varuhandböcker³ är öl en alkoholhaltig dryck som framställs genom förjäsning av en vätska (vört) som är beredd av mälat korn eller vete, vatten och (vanligtvis) humle.

Som framgår av 2 § är det, förutsatt att den produkt som skall beskattas klassificeras som öl, slutprodukten som beskattas utifrån dess alkoholhalt. Hur tillverkningsprocessen har gått till inverkar alltså inte på beskattningen enligt dagens lagstiftning.

Den princip som i stället helt och hållet styr beskattningen är den så kallade totalkonsumtionsmodellen, vilken går ut på att den totala mängd alkohol som konsumeras i Sverige bör hållas låg genom att begränsa inköpsmöjligheterna bland annat genom prissättningen, något som bland annat sker enligt den ovan angivna modellen.

Under senare år har importen av öl från länder där produktionen traditionellt inbegriper en högre alkoholhalt ökat. Detta gäller exempelvis Belgien, där ölets alkoholstyrka är ett resultat av den använda framställningsprocessen, men där avsikten inte primärt är att denna skall bli så hög som möjligt. Tvärtom är reglerna stränga för hur hög styrkan får vara, och de metoder som används medger inte att andra ingredienser än de föreskrivna används i processen. Således är exempelvis en extra tillsats av sprit för att öka alkoholstyrkan direkt förbjuden.

Sverige har nu fått en utveckling där vissa utländska och inhemska producenter tillsätter sprit till sitt tillverkade öl för att få upp alkoholhalten och därmed öka attraktiviteten i sin vara.

Effekterna av det svenska systemet

Genom utformningen av den svenska beskattningen uppstår emellertid en mycket märklig effekt.

En bryggare som skapar sitt öl enligt en metod som inte inbegriper detta ”fusk”, men som uppnår en hög alkoholhalt får nämligen se sin vara belagd med samma skattenivå, trots att hans produkt är väsensskild från den vars alkoholmängd huvudsakligen utgörs av tillsatt sprit. Den förra varan baseras på en särskild och inrikat smakupplevelse, den senare på att sälja en vara där den höga alkoholmängden i princip är det enda kännetecknet. Detta innebär att skatteskillnaden faktiskt kan betraktas som ett direkt handelshinder. Den som i Sverige vill marknadsföra sitt öl som bryggt utan tillsats av extra alkohol kommer ändå obönhörligen att inordnas i ett system som inte markerar denna väsentliga skillnad.

³ VHB 1:1.

Fel! Okänt namn på

Dessutom är det också så att framväxten av blanddrycker gör att beskattningsprocessen blir märklig, något som föranlett diskussioner på EU-nivå kring hur beskattningen av olika blanddrycker skall utformas.

Oavsett om man förespråkar totalkonsumtionsmodellen eller ej, så kan denna ordning inte försvaras. Kvalitet ställs med detta system mot snabba pengar, och hantverket att brygga öl missgynnas till förmån för den som skapar produkter som är billiga att tillverka. Dessutom har bryggaren som tillsätter extra alkohol den uttryckliga avsikten att det är mängden alkohol som är den säljande komponenten.

Förslag till en ny ordning för beskattningen av öl

Beskattningsreglerna för öl i Sverige bör därför ändras. En ny och separat skatteklass bör införas för de ölsorter som framställs genom kompletterande tillsättning av sprit i framställningsprocessen. Skatten bör bli lägre för dem som framställer öl enligt metoder som inte inbegriper någon sådan tillsättning, varken före eller efter det att bryggningsprocessen avslutats och ölen tappats på flaska. Den kan möjligen också harmoniseras med en framtida skattenivå för blanddrycker. På så vis undanröjs både ett orättvist handelshinder och samtidigt införs en rimligare fördelning av skattebördan hos konsumenterna.

Källor:

SOU 2004:86 Var går gränsen?

Eur-Lex webbsida:

[http://europa.eu.int/eur-](http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0083:SV:HTML)

[lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0083:SV:HTML](http://europa.eu.int/eur-lex/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0083:SV:HTML).

Skatteverket, handledning för punktskatter 2005 (SKV 504 utg. 8), länk till webbsida:

<http://skatteverket.se/>.

Stockholm den 5 oktober 2005

Tobias Billström (m)